

ער"ש תשס"ט:

מה משמעות של המילה ניצבים?

דורש: ג'ק גילרון

"אתם ניצבים היום כולכם...."

למה פרשה זאת היא הפרשה שתמיד קוראים אותה לפני ראש השנה?
ניצבים

(א) התמודדות

איך מתמודדים עם תחושת ההחמצה, כשלון, אי – הגעה לערכים שנשבענו להם?
אפשרויות הן: (1) בריחה, (2) הכחשה ("שאין לנו עזי פנים וקשה עורף לומר לפניך
... לא חטאנו, (3) התמודדות- התיצבות (יעקב עם המלאך) - : אחת השמות של
ראש השנה הוא יום הדין. בדין עומדים בעלי הדין לפני השופט'ים. "היום תעמיד
למשפט ... כל ייצורי עולמים". ניצבים מדבר על עם ישראל שעומדים לקחת שבועה
– זהו תהליך משפטי. יש בו התמודדות עם המציאות (דיון הראיות) ויש הכרעות
ערכיות לגבי מה משמעות של אותה מציאות (משמעות כלפי, כלפי משפחתי, כלפי
הציבור שלי, כלפי העם שלי)

(ב) עמידה כנגד תלאות השנה – אין להתייאש

רש"י על הפסוק דברים כ"ט, י"ב מביא מדרש תנחומא: למה נסמכה פרשת אתם
ניצבים לקללות לפי ששמעו ישראל מאה קללות חסר שתיים...הוריקו פניהם ואמרו
מי יוכל לעמוד באלו. התחיל משה לפייסם "אתם ניצבים היום" - 'הרבה הכעסתם
למקום ולא עשה אתכם כלייה'.
עם כל הקשי עברנו את השנה, הגענו עד כה, יש הזדמנות ללכת הלאה ולתקן.

בו נסתכל על עוד שתי מילים בפסוק שלנו: "כולנו", למה צרכים מלה זאת? לא מספיק
לכתוב "אתם ניצבים"? אלא זה בא להדגיש את השיתוף וערבות הדדית שיש בכניסת
כל העם בתוך ברית עם אלהיו – "מחוצב עציך עד בשואב מימין". ומשה מרחיק לכת
וכולל בו גם את הדורות הבאים? איך אנו אמורים לשמור אמונים לדורות שקדמו? איך
אנו אמורים לדאוג להנחיל מורשתנו שגם דורות הבאים ישמרו עליה?

ויש כמובן את המילה "היום" שבו כבר קיבלנו פירוש אחד מרש"י – היום גם אחרי כל מה
שקרה "אתם ניצבים". נתעמק נתעסק יותר במילה זאת בהמשך דיוננו מחר.

אז לסכם, לאור שיש משמעויות רבות ורבדים שונים למלה "ניצבים" כך להרבה מילים
בפרשה שלנו שיוצרים תהודה בתוכנו לקראת ימים נוראים. נעמוד על כך ביתר פרוט
בקריאת התורה מחר ובלימוד בקידוש לאחר תפילת שחרית.

שבת שלום.